

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - I (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

Problem Çözme Becerisi

Problem Çözme Becerisinde Ebeveyn Tutumları

- 👉 Bir problem ile karşı karşıya kaldığımızda ne yapacağımızı bilmiyor olmamızın altında pek çok farklı etken bulunabilir.
- 👉 Bu etkenlerden biri de ebeveyn tutumlarıdır.

Demokratik tutum

- 👉 Ebeveynin kontrollü biçimde çocuğunun bağımsız olmasını desteklemesi olarak tanımlanır.
- 👉 Çocuğun temel ihtiyaçları aile tarafından karşılanırken aynı zamanda yaşam becerilerini geliştirmesi için sorumluluk alması teşvik edilir.
- 👉 Bir birey olarak tanınan çocuğun kararları önemsenir.
- 👉 Çocuklarıyla olumlu iletişimi önemseyerek çocuğunun duygu ve düşüncelerini ifade etmesine olanak tanırırlar.
- 👉 Kurallar çocuğun sorumlulukları ve hakları göz önünde bulundurularak belirlenir.
- 👉 Çocuğunun girişimci özelliklerini destekleyen demokratik anne-babalar böylece çocuklarının öz güveninin de gelişmesine katkı sağlar.

Otoriter tutum

- 👉 Çocuğun istek ve ihtiyaçlarından ziyade kendi beklentilerini ön planda tutan anne-baba tutumudur.
- 👉 Çocuklarını yönetme endişesi taşıyan bu tutumdaki anne babalar, çocuklarının her adımını takip ederek kontrol altında tutma eğilimindedir.
- 👉 Kurallar, çocuğa verilecek sevgi ve sıcaklığın önüne geçmektedir.
- 👉 Çocuk kuralları çiğnemesi durumunda ceza ile karşı karşıya kalır.
- 👉 Ancak ne yazık ki çocuğun otoritenin beklentileri ile uyumlu olan davranışları görmezden gelinmektedir.
- 👉 Böyle bir ailede büyüyen çocuk, karar alma becerisi gelişmediğinden yetişkinlikte karşılaştığı sorunları çözüme kavuşturamazsa duygusal açıdan bu durumun üstesinden gelmekte zorlanmaktadır.
- 👉 Bu çocuklar ilerleyen yaşlarda soruların her zaman başkaları tarafından çözülmesini beklemektedir.
- 👉 Herhangi bir otoriterinin varlığı tamamen sona erdiğinde ise saldırgan özellikler gösterebilmektedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 2 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

Aşırı koruyucu tutum

- 👉 Aileler çocukları için hayatı kolaylaştırmayı arzu ederler.
- 👉 Çocuğu adına her şeyi yapan bu ailelerin çocukları gelişim düzeyine uygun becerileri kazanmakta zorlanmaktadır.
- 👉 Çocuğu adına aşırı kaygı duyarak her türlü tehlike ile mücadele etmeye çalışan bu anne-babalar çocuklarına karşı aşırı bağlılık hissetmektedir.
- 👉 Çocuğa karşı duyarlılık yüksek iken beklentiler düşük tutulmaktadır.

İzin verici tutum

- 👉 Çocuğa kuralsız bir özgürlük ortamı sunar.
- 👉 Çocuğun her yaptığını hoş görme ve şımartma eğiliminde iken aynı zamanda çocuklarına ilişkin beklenti düzeyleri de son derece düşüktür.
- 👉 ihmalkâr ve aşırı hoşgörülü olmak üzere iki boyutu bulunmaktadır.
- 👉 ihmalkâr tutumda çok ilgili görünen ebeveynler, çocuklarına yönelik taleplerinde bir kontrol sergilememektedir.
- 👉 Aşırı hoşgörülü ailelerde yetişen çocuk, her istediği yapıldığı için doyumsuz, bencil, saygısız davranışlar sergileme eğilimi içindedir.
- 👉 İzin verici tutumda, çocuğun uygunsuz kararları da desteklendiğinden sorumluluk, karar alma, problem çözme, empati gibi becerileri akranlarının gerisinde kalmaktadır.
- 👉 Ayrıca, ebeveynler okul vb. yapılarda konulan kurallara uyum konusunda çocuklarını yeterince desteklemediğinden izin verici tutumu benimseyen ailelerin çocukları sosyal açıdan uyum sorunları yaşamaktadır.

Tutarsız tutum

- 👉 Ebeveynler, kurallar oluşturmakta ve bu kurallara uymakta güçlük çekerler.
- 👉 Çocuğa karşı gereksiz yere aşırı hoşgörülü bazen de çok otoriter olabilirler.
- 👉 Tavırlarını kestirmek mümkün değildir.
- 👉 Bazı durumlarda aşırı tepki verebilirler.
- 👉 Tutarsız tutum, anne ve baba arasındaki anlaşmazlıklardan da ortaya çıkabilir.

Reddetme

- 👉 Çocuğun fiziksel ve duygusal ihtiyaçlarını karşılamayı aksatarak ona düşmanca duygular beslemek olarak tanımlanabilir.
- 👉 Reddedici ortamda yetişen çocuk; yardımlaşmayı bilmeyen, gergin, hayal kırıkları olan, korkak, diğerlerine özellikle kendinden küçüklere karşı düşmanca duygulara sahip bir birey olabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 3 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

Helikopter ebeveyn

☞ Çocuklarının eğitimi, güvenliği, her türlü faaliyetleri, kısacası çocuklarının hayatlarının tüm yönleri ile takıntılı düzeyde ilgilenen, aşırı koruyucu, programlayıcı ve mükemmeliyetçi anne babaların davranışdır.

☞ Genç kuşak anne babalarda ve sosyoekonomik düzeyi ortalamanın üstünde olan ailelerde ve tek çocuklu ailelerde daha fazla gözlenmektedir.

☞ Bilinçli olarak bu tutumu benimserken gerekçe olarak bozulan toplumsal düzene işaret etmektedir.

☞ Çocuğundan bahsederken "ödevimizi yaptık, yemeğimizi yedik, uykumuz geldi" gibi ifadeler kullanır.

☞ Helikopter ebeveynliğin okul öncesi dönemde stres ve kaygıya neden olduğu, çocukluk döneminde psikolojik sağlığı olumsuz etkilediği, ergenlik döneminde yüksek anksiyete ve depresyona neden olabileceği ve yetişkinlikte ise düşük öz yeterlilik, düşük yaşam doyumu ve kötü psikolojik sağlığa neden olabileceği belirtilmektedir.

Süper annelik

☞ Annenin iş yaşamında yer alması ile birlikte, çocuğuna yeterince zaman ayıramadığını düşünme kaygısıyla, her şeyin en iyisini yapma çabasıdır.

☞ Süper-anne kavramının özü "Kadın çalışsa da asıl işi evinde anneliktir." şeklinde tanımlanabilir.

☞ Tüm ebeveyn tutum ve davranışlarına bakıldığında çocuğun iyiliğini gözetten bir bakış açısı mevcuttur.

☞ Kısa vadede çocuğu koruyan bu tutum ve davranışlar, uzun vadede çocuğun bağımlı, problem çözemeyen ve karar almakta güçlük çeken bireylere dönüşmesine neden olmaktadır.

Eleştirel Düşünme

Eleştirel düşünmenin kavramsal temelleri

☞ Eleştirel düşünme "kusursuz düşünceyi ortaya çıkaran disiplinli ve öz denetimli düşünme" şekli olarak tanımlanmaktadır.

☞ **Eleştirel düşünme;** eldeki bilgileri toparlayarak herhangi bir konudaki test edilebilir olguyla alakalı çözüm üretebilmek, nihayete erdirebilmek için problemi ya da soruyu ifade etmeyi hedefleyen araştırmalardır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 4 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

👉 **McKnown** eleştirel düşünmenin, yargıları değerlendirme ve eleştirel düşünme çabası olmak üzere iki ana unsurunun olduğunu belirterek eleştirel düşünmeyi aşağıdaki gibi ifade etmiştir:

👉 **“Eleştirel düşünme akıl yürütmeye dayalıdır.”**: Eleştirel düşünme ile ulaşılan yargıların geçerli ve somut delillere dayanması, gelişigüzel olmaması gerekmektedir.

👉 **“Derinlemesine düşünmeyi gerektirir.”**: Akla dayalı bir düşünce üretmek, başkasına ve kendine ait düşünceleri bilinçli bir biçimde değerlendirmekle mümkün olur.

👉 **“Odaklanmayı gerektirir.”**: Düşünmeyi gerçekleştiren bireyin amacı ve/veya inancı kapsamında en iyi kararı verme çabası ile odaklanma mümkün kılınır.

Eleştirel düşünme;

👉 Doğrusal olmadığından tasarıya göre ilerlemez.

👉 Çok yönlü yönelimlerin hâkim olduğu bir süreç olduğundan eleştirel düşünmenin anlaşılması için farklı görüşlere ihtiyaç duyulmaktadır.

👉 Her bir çözümün olumlu ve olumsuz yönleri olabildiğinden alternatif çözümler oluşturabilmeyi gerektirir.

👉 Problemin belirli olmayan öğelerine hoşgörülü olmayı gerektirir.

👉 Bireyin kendi zihinsel süreçleri üzerine düşünerek onları örgütlemesidir.

👉 Tutarlılığı değerlendirmede farklı bakış açılarının ve çoklu kıstasların kullanımını gerektirir.

👉 Anlamlandırma, örneklendirme, çeşitli kavram ve düşünceleri örgütleme işidir.

👉 Belirli olmayan durumları ortadan kaldırmak ve yeterli bilgiye sahip olarak yorumlama yapabilmek gayret gerektirir.

Eleştirel düşünmenin özünü oluşturan bileşenler;

👉 **Analiz Etme**: Durumlar, sorunlar, kavramlar, tanımlamalar veya inanç, hüküm, inanç, bilgi ve görüşleri belirtmek için tasarlanan diğer çeşit gösterimler arasındaki gerçek ilişkileri tanımlamaktır.

👉 **Yorum Yapma**: Çeşitli deneyim, durum, veri, olay, hüküm, inanç, kural, prosedür veya kriterlerin anlamını ve önemini belirlemek ve kavramaktır.

👉 **Öz Düzenleme**: Bir kişinin bilişsel etkinliklerini ve bu bilişsel etkinliklerde kullanılan bileşenleri denetleme ve elde edilen sonuçlara göre durumu düzenlemedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 5 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

Çıkarımda Bulunma: Mantıksal sonuçlar çıkarmak için gerekli olan bileşenleri tanımlamak; hipotezleri ve tahminleri şekillendirmek; konu ile ilgili bilgileri dikkate almak; verilerden, hükümlerden, görüşlerden kavramlardan ve tanımlamalardan hareketle sonuca ulaşmak olarak tanımlanmaktadır.

Açıklama: Bir kişinin akıl yürütme durumunu ve sürecini belirlemesi ve inandırıcı argümanlar şeklinde akıl yürütmesini sunmasıdır.

Değerlendirme: İfadelerin veya bir kişinin algı, deneyim, durum, yargı, inanç ya da görüş hesapları, açıklamaları olan diğer temsillerin inandırıcılığını değerlendirmek ve gerçeğin veya ifadeler, açıklamalar, sorular ya da başka biçimlerdeki sunumlar arasındaki çıkarımsal ilişkilerin mantıksal gücünü değerlendirmektir.

Eleştirel düşünmenin bazı standartları bulunmaktadır. Entelektüel standartlar olarak da ifade edilen eleştirel düşünme standartları, düşünmenin doğruluğunu teyit etmede yararlanılan uluslararası kabul gören normlardır.

Paul entelektüel standartlarını aşağıdaki gibi açıklamaktadır:

Yeterlilik: Tamlik durumu. Anlamlandırmak ve soruları cevaplamak için konu yeterince incelendi mi?

Tutarlılık: Düşünme, eylem veya konuşma ile düşünülen, yapılan, konuşulan şey uyum içinde mi?

Açıklık: Kolayca anlaşılır olma durumu.

Doğruluk: Hatalardan, çarpıtmadan arınık olma durumu.

Kesinlik: Doğru, belirli ve kesin olma durumu.

Önemlilik: Hâlihazırdaki konuyla bağlantılı olma.

Derinlik: Anlamlandırmak ve yeni görüşler keşfetmek için konu yeterince derin araştırılmış mı?

Genişlik: Kapsam derecesinin miktarı. Soruyu cevaplamak için kapsam olarak yeterli miktarda veri var mı?

Mantıklılık: Karar vermede doğru akıl yürütmenin kullanılması.

Kıymetli arkadaşlar,

Hasan Hoca son bölümlerde artık yorumlar, capsler eklemiyor diye düşünen, değerli yorumlarını ileten arkadaşlarımız oluyor.

Ancak zaman daraldığı için okullar ara tatile girmeden 12. bölümü de bitirmeyi hedefliyorum.

Bazen şu yorum, şu caps buraya güzel olurdu, diyorum ama maalesef zamanla yarıştığımız için hazırlamaya vakit bulamıyorum.

Bu konuda anlayışınızı rica eder, bilgilerinize sunarım.

byhy

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 6 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

Etkili bir eleştirel düşünür;

👉 Yaşamsal soruları ve problemleri ortaya çıkarır, onları açık ve kesin bir biçimde formüle eder.

👉 Soyut fikirleri kullanarak onu etkili bir şekilde yorumlamak için ilgili bilgileri toplar ve değerlendirir.

👉 Bunları ilgili ölçüt ve standartlara karşı test ederek, iyi düşünülmüş sonuçlara ve çözümlere ulaşır.

👉 Gerekliğinde varsayımlarını, sonuçlarını ve uygulamalarını fark edip değerlendirerek alternatif düşünce sistemlerinde açık görüşlü olarak düşünür.

👉 Karmaşık sorunlara çözüm bulmada diğerleriyle etkili iletişim kurar.

Eleştirel düşünen bireylerin özellikleri nelerdir?

👉 **Entelektüel alçakgönüllülük:** Bilgisizlik hakkında bilgi edinme. Kişinin benmerkezciliğinin kendini aldatması durumlarında hassasiyet göstermesini de içeren, kendi bilgisinin sınırının farkında olması durumu olarak tanımlanabilir.

👉 **Entelektüel cesaret:** İnançlara meydan okumaya istekli olmak. Yüzleşme ihtiyacının farkındalığına sahiptir; fikirleri, inançları, negatif duygulara sahip olduğu, ciddiye almadığı bakış açılarını dürüstçe ele alır.

👉 **Entelektüel empati:** Karşı görüşleri tanıma. Entelektüel empati, başkalarını gerçekten anlamak için onların yerine kendini koymak ihtiyacının farkına varmaktır.

👉 **Entelektüel dürüstlük:** Entelektüel dürüstlük, kişinin kendi düşünmesine sadık kalması ve başkalarının da uymasını beklediği entelektüel ölçütlere tutarlı bir şekilde uymasındır.

👉 **Entelektüel azim:** Karmaşıklık ve hayal kırıklığı ile çalışma. Entelektüel bir iş üzerinde çalışırken karşılaşılan engellere ve karmaşıklıklara rağmen çalışmayı sürdürme olarak tanımlanabilir. Entelektüel azmin karşıtı entelektüel tembelliktir.

👉 **Akıl yürütmeye güvenme:** Kişinin uygun bir ortam olması durumunda en iyisini ortaya koyabileceğine dair inancıdır.

👉 **Entelektüel özerklik:** Bağımsız bir düşünür olma. Kendi kendine ideal düşünmeye dayanan içsel motivasyona sahip olma olarak da tanımlanabilir. Entelektüel özerkliğin karşıtı entelektüel uyumluluktur.

👉 **Entelektüel tarafsızlık:** İnsanın kendi duygularına veya hak edilmiş çıkarlarına bakmaksızın veya insanın, arkadaşlarının duygularına veya hak edilmiş çıkarlarına, toplumuna, milliyetine bakmaksızın tüm görüşlere aynı davranma ihtiyacının arzu ve bilinci.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 7 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

👉 **Entelektüel merak:** Bilginin hazır olmaması, kolay anlaşılır olmaması durumunda bile bilgiye ulaşmaya, öğrenmeye istekli olma durumudur.

👉 **Sistematiiklik:** Araştırma yaparken sorgulamada örgütlü, düzenli, hedefe odaklanmış ve sabırlı olma durumudur.

👉 **Gerçeği arama:** Verilen bir içerikte en iyi bilgiyi elde etmek için istekli olma eğilimidir. Bulgular kişinin beklentisini karşılamasa dahi, araştırmayı sürdürmede dürüst ve nesnel davranma durumudur.

👉 Bu erdemlere ek olarak çeşitli araştırmacılar, eleştirel düşünen bireylerin farklı farklı özelliklerine dikkati çekmişlerdir.

Arkadaşlar bu özellikler PDF'de 564 ve 565. sayfalarda maddelenmiş. Mantık yürütülebilecek şeyler olduğu için özeti uzatmamak adına buraya koymadım. Bilgilerinize sunarım. byhy

👉 **Konu Temelli Eğitim Yaklaşımı:** Öğretilmesi planlanan içerik birimi ile birlikte eleştirel düşünmenin de öğretilmesini öngörmektedir.

👉 **Konuya Entegre Etme (İnfüzyon) Yaklaşımı:** İçerik birimi ve eleştirel düşünme ilke ve kurallarını bütünleştirmeyi önermektedir. Ancak bu kurallar ve ilkeler açık bir şekilde verilmemektedir. Bu yaklaşımda düşünme ayrı olarak ele alınmaz, aksine tüm konuların öğretilmesinde ve öğrenilmesinde gerekli bir ön koşul olarak görülür.

👉 **Genel Yaklaşım (Beceri Temelli Yaklaşım):** Eleştirel düşünmenin tek bir derse ya da konuya bağlı olmaması gerektiğini savunan araştırmacılar, eğitimin eleştirel düşünme tabanında verilmesi gerektiğini ifade eder. Ayrıca, çocukların, çevrelerindeki yaşamı algılama konusunda yetersiz oldukları, henüz bilgiyi alma, organize etme ve kullanma becerileri gelişmediğinden çocukların çevreyi algılamalarına yetişkinlerin destek olmaları gerekmektedir.

👉 **Karma Yaklaşım:** Karma yaklaşım hem konu temelli yaklaşım hem de genel yaklaşımın birlikte kullanılmasını öngörmektedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 8 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

👉 Bu yaklaşımlardan herhangi birini benimseyen bir öğretim programını uygulamayan bir öğretmen de bazı ilkeleri göz önünde bulundurarak öğrencilerinin eleştirel düşünme becerilerini destekleyebilir. **Örneğin;**

👉 Rol model olarak kendi düşünme süreçlerini çözümlyerek sınıfta bu şekilde uygulamalar yaptırmak ve yaptırdığı uygulamaları mantıklı gerekçelerle ilişkilendirmek.

👉 Açık görüşlü bir tutum göstererek öğrencileri, düşünme süreçlerini takip etmeleri için cesaretlendirmek.

👉 Yapılan hataları açıklamak ve yükümlülüklerini devredebilmek.

👉 Yeterli çeşitliliğin sağlandığı etkinlik ve değerlendirme şekillerinin içerisinde öğrencilerin tercih yapabilmelerini sağlamak.

👉 Öğrencilerin ilgi alanlarına uygun etkinlikler hazırlamak.

👉 Eğitimin amaçlarına yönelik hazırlıklar yapmak.

Karar Verme Becerisi

👉 Karar verme ile ilgili, günümüzde yirmiden fazla teori bulunmaktadır. Genel olarak karar teorileri aşağıdaki gibi dört başlık altında toplanmaktadır:

1. Normatif, rasyonel karar teorisi
2. Betimsel karar teorileri
3. Hem rasyonel hem de betimsel karar teorileri
4. Gelişimsel karar teorisi

👉 Karar verme teorileri, genel olarak kararlarımızı dayandırdığımız gerekçeleri içermektedir. Bununla birlikte, çeşitli durumlarda bireyin karar verme yaklaşımı da farklılık göstermektedir.

Geleneksel Yaklaşım

👉 Karar verirken mantıksal neden, otoritenin deneyimi ve kişisel deneyimler dikkate alınır.

👉 Ayrıca, eski kararlar yeni kararlara dayanak oluşturur.

Rasyonel Karar Verme

👉 Genel amaçlar, karar ortamındaki koşullar ve zorluklar dikkate alınarak kararlar alınır.

👉 Kararın anlamlı olması, kararın verildiği bağlam ile ilişkilidir.

👉 Bu nedenle, bu tür kararları değerlendirirken kararın verildiği andaki koşullar dikkate alınır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 9 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

Beyin Fırtınası

- 👉 Farklı çözüm yolları bulmak için faydalanılan bir karar verme tekniğidir.
- 👉 Katılımcılar mümkün olduğu kadar çok fikir üretirler.
- 👉 Üretilen her çözüm önerisi, diğer grup üyelerinin yeni düşünceler üretmesini sağlar.
- 👉 Ortaya atılan düşüncelerin ayrıntılı olarak savunulması ve açıklanması istenmez.

Karar Ağacı

- 👉 Sınıflandırma ve tahmin etmede kullanılan önemli veri madenciliği teknikleri arasında yer almaktadır.
- 👉 Karar ağaçlarından kuralların elde edilmesi kolay bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir. Böylece kararın sonuçlarını tahmin etme kolaylaşmaktadır.

Karar Verme Stilleri

- 👉 Uzmanlar; mantıklı, sezgisel ve bağımlı karar verme ve kararsızlık olmak üzere farklı tipte karar verme stillerini ortaya koymuştur.

👉 **Mantıklı karar verme** tarzında, verilecek kararlar ilgili gerçekçi seçenekler oluşturulur ve bunlar düzenlenir. Sonrasında oluşturulan seçenekler arasında değerlendirme yapılır. Seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerinin değerlendirilmesi sonucunda karar verilir.

👉 **Sezgisel karar verme** tarzı daha çok duygulara ve dürtülere dayanmaktadır. Sezgi; bireyi, doğrudan doğruya eyleme geçmeye zorlayan güçlü dürtü olarak tanımlanmaktadır. İlk defa karşılaştığı bir durumda, olası seçenek ve sonuçları değerlendirmeden hemen bir işe kalkışan insanlara tanık olmuştunuzdur. Bu kişiler genelde karşılaştıkları olaydaki belirsizlikten rahatsız olurlar ve bu nedenle bir an önce sonuca ulaşmak isterler. Ancak bu durum genelde yeterli düzeyde değerlendirme yapmalarına engel olduğu için, verilecek kararların yanlış olma ihtimali de yüksektir.

👉 **Bağımlı karar verme** tarzı, süreci genelde başkalarının inisiyatifine bırakma şeklinde olur. Oluşabilecek sonuçların sorumluluğunu üstlenmek istemedikleri zaman karar vermeyi başkalarına bırakabilirler. Bazen de olası seçenekler hakkında yeterli bilgi sahibi olunmaması bu tip karar vermeye neden olur. Bağımlı karar stiline sahip bireyler kişilik olarak bağımlılık özelliği göstermektedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ - 10 (Konu Özeti-12.Bölüm: 5-6-7-8-9)

👉 Kararsızlık ise verilen kararlardan memnun kalmama, verdiği kararı değiştirme ile devam eden bir süreçtir. Bu durumda kişi karar verme sürecini tamamlamakta zorluk çekmekte ve değerlendirmelerini yapmış olsa bile, bir süre sonra tekrar başa dönmektedir.

👉 Karar vermede izlenecek son aşama ise karar verme adımlarıdır:

1. Problemi Belirleme: İyi bir gözlem becerisi, doğru değerlendirme ve bazen yenilikçilik. Karar verme sürecinin bu adımında amaç, insan ihtiyacına karşılık gelen şeyi temsilen bir problemi formüle etmektir.

2. Kriterleri Belirlemek: Çoğu karar, karar verici için bir veya daha fazla amacı gerçekleştirmeyi hedefler. Akılcı karar verici, karar verme sürecinde tüm ilişkili kriterleri değerlendirir. Özgün bir kriter, tasarlanmış karar verme sürecinde, örneğin bir ürün için ürünün kullanılabilirliği, ürünün güvenliği, estetikliği, fonksiyonları, zaman sınırlılıkları bakımından değerlendirilmeli, sonuç olarak ihtiyaca karşılık gelmelidir.

3. Kriterlerin Ağırlığı: Bir karar vericiye göre farklı kriterler önemleri bakımından çeşitlenirler. Akılcı karar verici, kriterlerin her birine verdikleri göreceli değeri bilir.

4. Alternatif Üretmek: Olası çözümlerin tanımlanmasını gerektirir. Üçüncü adımda belirlenen kriterlere uyan alternatif çözümler belirlenir.

5. Her Bir Alternatifi Her Bir Kriterine Göre Derecelendirme: Bu adım karar verici için geleceği ön görmeyi, yaklaşık değerlendirmelerde ve ölçümlerde bulunmayı gerektirir. Karar verici belirlenen her bir kriteri, her bir seçenek üzerinden olası sonuçları göz önünde bulundurarak değerlendirmek zorundadır. Bu adım karar verme sürecinin 3 ve 4. adımlarının kombinasyonudur.

6. En Uygun Kararı Hesaplamak: İdeal olarak beş adımın hepsi tamamlandıktan sonra, en uygun kararın hesaplanması süreci aşağıdaki basamaklardan oluşur:

- 1- Adımdaki derecelendirmelerin her bir kriterin ağırlığı ile çarpılması,
- 2- Her bir alternatif için tüm kriterler boyunca ağırlıklı derecelendirmelerin toplanması,
- 3- Ağırlıklı derecelendirmelerin en yüksek toplamı ile çözümün seçilmesidir.

👉 Karar vermek teknik bir işdir. Karar verirken bilgi toplanmalı, toplanan bilgiler faydalı hâle getirilmeli, işlenmeli ve sonra seçim yapılmalıdır. Seçeneklerin elenmesinde verimlilik, kârlılık ve etkinlik ilkeleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

Telegram Kanalı

Telegram Kanalı

Facebook Grubu

Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

 HASAN YILDIRIM

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama